OFSDP

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ

ପ୍ରକଳ୍ପ ସୂଚନାପତ୍ର

ଭାଗ – ୧ ସଂସ୍କରଣ – ୩ | ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର ବିଶେଷ ସଂଖ୍ୟା | ଜାନୁଆରୀ, ୨୦୦୮

ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ କଲମରୁ

ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ଜଙ୍ଗଲ ବିକାଶ ଏବଂ ବିକଳ୍ପ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ, ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟାପକ ଅଣୁଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ଉପରୋକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ, ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ ଭାଗିଦାରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, ଉଜୁଡ଼ା ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ଗ୍ରାମର ସାମୁହିକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃତିତ୍ୱ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଏବଂ ଜ୍ଞାନ (କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ) ଆହରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ତରଫରୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଗତ ମେ, ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟପ୍ରକାଶ ନନ୍ଦ, କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ କମିଶନର ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପସଭାପତି, ତାଙ୍କର ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ରୂପାୟନରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର ଦୁଇଟି ଜଳ ଛାୟା ଅଗଷ୍ଟ, ୨୦୦୭ରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲି ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ବିଶେଷ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଜନା ସହିତ ସମନ୍ୱୟର ସଫଳତା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲି । ଏହାପରେ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର କ୍ଷେତ୍ରକର୍ମଚାରୀ, ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ଅଣସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କେତେକ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ବଢ଼ାଇବା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର ସାମୁହିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଜି.ବି. ରେଡ୍ଡୀ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀ ବୃନ୍ଦ ପରିଦର୍ଶନର ସବିସ୍ତୃତ ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନେ ଗସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଏହି ସୂଚନାପତ୍ରରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର କିଛିଟା ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ରିପୋର୍ଟର ପ୍ରାଥମିକ ଆକଳନ ଅନୁସାରେ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ଗସ୍ତ ଦ୍ୱାରା ସବିଶେଷ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ସହିତ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାଦ୍ୱାରା ବହୁତ ତଥ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ, ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମାନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ରୂପାୟନରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସହାୟକ ହେବ ଏବଂ ଅଣୁଯୋଜନା ତଥା ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବ ।

ଅରୁଣ କୁମାର ବଂସଲ (signature)

ଅରୁଣ କୁମାର ବଂସଲ

ବିଭିନ୍ନ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟର ଦଳ ସଂଖ୍ୟା

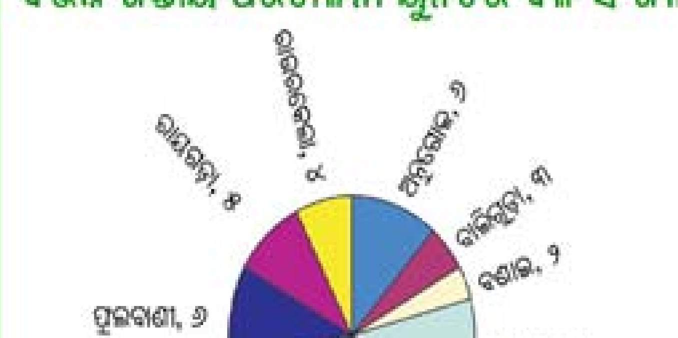

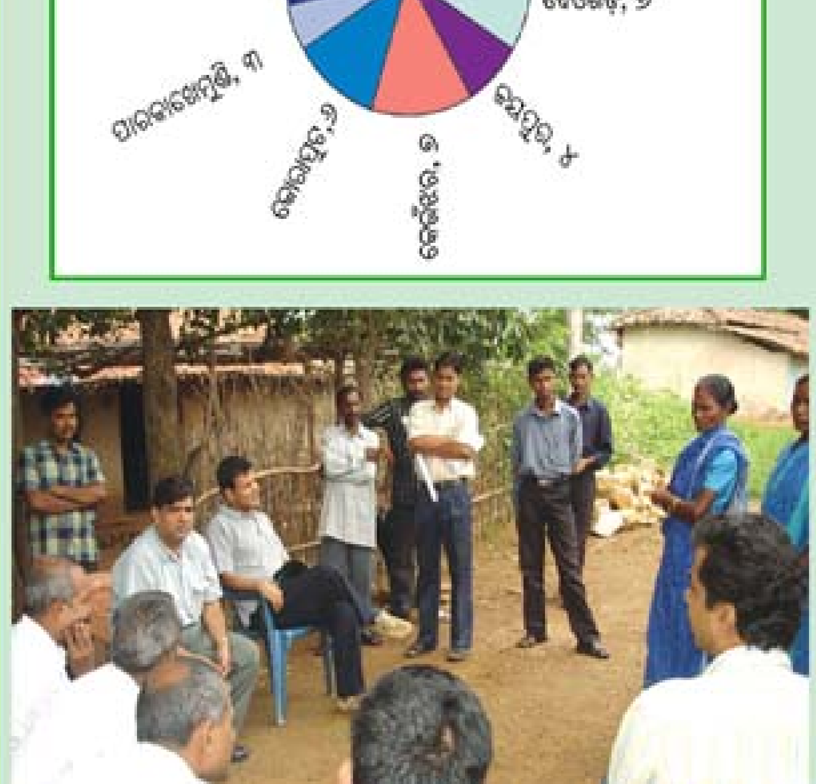

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ – ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ

ଡି.ଏଫ୍.ଆଇ.ଡ଼ି.ର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ରାଜ୍ୟର ଚାରୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଯଥା – ବଲାଙ୍ଗୀର, ନୂଆପଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ବରଗଡ଼ରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ୨୦୧୦ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିବ । ପ୍ରକଳ୍ପ ୨୯୦ଟି ଜଳଛାୟାର ୫୪୫ ଗ୍ରାମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଜଳଛାୟା ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ତିକା ଏବଂ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ, କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିକାଶ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଅନ୍ୟତମ । ପ୍ରକଳ୍ପର ମୋଟ ପରିବ୍ୟୟ ୩୨.୭୫ ନିୟୁତ ଡଲାର । ରାଜ୍ୟ କୃଷି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଜଳଛାୟା ବିକାଶ ମିଶନ ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନା ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ପ୍ରତିନିଧି, ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଓ ଅଣୁଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତଥିବା ମନୋନିତ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା –

୧. ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରାଥମିକ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବା ।
୨. ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଞ୍ଚଳର ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ।
୩. ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ କମିଟି ଗଠନ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ।
୪. ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଉନ୍ନତି ଯୋଜନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ଏହା କିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଲାଭପ୍ରଦ କରୁଛି, ସେ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ବୁଝିବା ।
୫. ଲାଭପ୍ରଦ ଉପାର୍ଜନକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅର୍ଥନୀତି ବୁଝିବା ।
୬. ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଉପାୟ/ଉଦ୍ୟମକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ।

କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର କ୍ରମିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସୋପାନ ୧ : ଗସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ଗସ୍ତ କରୁଥିବା ଦଳକୁ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ଦେବା ।

ସୋପାନ ୨ : ଗସ୍ତ କରୁଥିବା ଦଳର ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଆଗମନ ।

ସୋପାନ ୩ : ଉଭୟଙ୍କର ସ୍ୱାଗତ ଏବଂ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ ।

ସୋପାନ ୪ : ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଳଛାୟା ଗ୍ରାମରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ ଧାରଣା ।

ସୋପାନ ୫ : ଗ୍ରାମର ସଭା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ।

ସୋପାନ ୬ : କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗସ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୋଚନ କରିବା ।

ସୋପାନ ୭ : ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ।

ଯୋଗଦାନକାରୀ ମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ

ସର୍ବମୋଟ ୧୩୮୧ ଯୋଗଦାନକାରୀ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଞ୍ଚଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡ଼ା ୮୪ ଭାଗ ଯୋଗଦାନକାରୀ ୧୧ଟି ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଶତକଡ଼ା ୧୨ ଭାଗ ବନ ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ବନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମ୍ୟବନ ସେବକ, ବନପାଳ, ବନରକ୍ଷୀ) ଏବଂ ଶତକଡ଼ା ୩ ଭାଗ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳର ସଭ୍ୟ ।

ଗସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ

ଏକତ୍ର ଭାବେ ସମସ୍ତ ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ ଗୋଟିଏ ପୁରା ଦିନ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ କଟାଇଥିଲେ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖିଥିଲେ, ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ନିଜର ସନ୍ଦେହମୋଚନ କରିଥିଲେ ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ୫ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପାରେ ।

୧. ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।
୨. ମୃତ୍ତିକା ଏବଂ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।
୩. ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।
୪. ଉପାର୍ଜନକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସହାୟତା ।
୫. ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଆବର୍ତ୍ତନ ପାଣ୍ଠି ।

ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଶୀଳନ

ରାୟଗଡ଼ା ଓ ଟିକିରି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍, ରାୟଗଡ଼ା ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

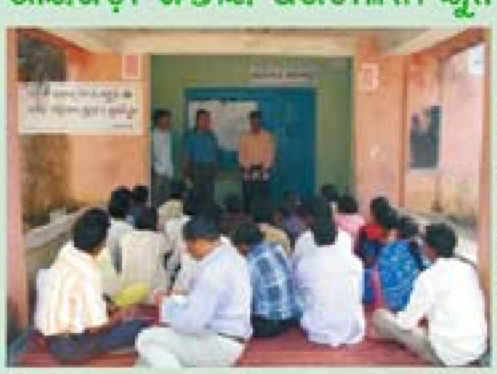

ରାୟଗଡ଼ା ଓ ଟିକିରି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର ସଭ୍ୟମାନେ ନଭେମ୍ବର ୦୨, ୨୦୦୭ ମସିହାରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ମଣିଗାଁ ଜଳଛାୟା ଗ୍ରାମ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ସୃଷ୍ଟି କରିଯାଇଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ –

୧. ୨୫ ଗୋଟି କୂପ ଓ ୨୨ ଗୋଟି ନଳକୂପ ଖନନ ।
୨. ୧୯ ଗୋଟି କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ପୋଖରୀ ଖନନ ।
୩. ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ୧.୬୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ।
୪. ଅତି ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ୨.୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ।
୫. ସହଭାଗୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗ୍ରାମର ସିମେଣ୍ଟ ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣ ।

ଦୁର୍ଗାପୁର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍, ଅନୁଗୋଳ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ବଲାଙ୍ଗୀର ଠାରୁ କୋଡ଼ିଏ କି.ମି. ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ 'ଉପରଝର' ଗ୍ରାମ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଏକର ପରିମିତ ଅଞ୍ଚଳ ଅନୁର୍ବର, ପତିତ ଏବଂ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଏହି ଅନୁର୍ବର ଜାଗାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତ ମାନର ଫଳଚାଷ ରୋପଣ ଏବଂ କିଛି ଅଂଶକୁ ଔଷଧୀୟ ଚାରା ରୋପଣ କରାଯାଇଅଛି । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପୋଖରୀ ଖନନ କରାଯାଇ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ସହ ମାଛ ଚାଷ କରାଯାଇଅଛି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଜିଆ ଚାଷ କରିବା ପ୍ରଣାଳି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇ ଉନ୍ନତ ମାନର ଜିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାଟି ତିଆରି କରି ଉକ୍ତ ପତିତ ଜାଗାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାଟିର ଉର୍ବରତା ବୃଦ୍ଧି କରି ପାରିଛନ୍ତି । ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ସର୍ବଦା ତତ୍ପର ।

ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ଶିକ୍ଷା ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ କିୟଦଂଶ

ସତ୍ୟଜୀତ ଦ୍ୱାରୀ
ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳ, ପାଟଣା କ୍ଷେତ୍ରପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍
କେନ୍ଦୁଝର ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ପରିଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ : ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଅଣୁ ଜଳଛାୟା ଯୋଜନା, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା

ମୁଁ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳର ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର କେନ୍ଦୁଝର ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟର ପାଟଣା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ରେ ଗତ ଅଗଷ୍ଟ ୨୦୦୭ ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକରିଆସୁଛି । ମୋତେ ଯେତେବେଳେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପିପିଲିପାଲି – ବାଦିବାହାଲ ଗ୍ରାମ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଏକ ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଜଣାଇ ଦିଆଗଲା, ମୋର ଆନନ୍ଦର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ଗତ ତା.୧୩.୧୧.୨୦୦୭ରିଖରେ କେନ୍ଦୁଝରରେ, ମୋ ସହଯୋଗୀ ଶ୍ରୀ କାଳିଚରଣ ବିଶ୍ୱାଣୀ, ବନ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନସେବକ, ଘଟଗାଁ, ପାଟଣା ଓ ତେଲକୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ, ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଖୁସି ହୋଇଗଲୁ । ଯେତେବେଳେ ଆମ ବସ୍ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ଯିବା ଆରମ୍ଭ କଲା, ଆମ ବନଖଣ୍ଡର ସହକାରୀ ବନ ସଂରକ୍ଷକ, (ପ୍ରୋବେସନର ଭାରତୀୟ ବନସେବା) ତଥା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟର ମୁଖ୍ୟ ପତାକା ହଲାଇ ଯାତ୍ରାର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଇଥିଲେ । ଆମ୍ଭର ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ପିପିଲିପାଲି – ବାଦିବାହାଲକୁ ଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟ ବେଷ୍ଟିତ କାଞ୍ଚିପାଣି ଘାଟି, ସମ୍ବଲପୁରର ବଡ଼ରମା ଅଭୟାରଣ୍ୟ, ତଥା ବରଗଡ଼ ଓ ସମ୍ବଲପୁର ସହର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ସାରାରାତି ବସରେ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲୁ । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲାପରେ ଜୀବନ ଜୀବିକା ସହାୟକ ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀ ରଶ୍ମୀ ରାୟ ଓ ପିପିଲିପାଲି – ବାଦିବାହାଲ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉଦ୍ଭାସିତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା କଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରିହେବ ନାହିଁ । ଉଭୟ ଗ୍ରାମ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଅଣୁ ଜଳଛାୟା ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଣୁ ଜଳଛାୟା ଯୋଜନା ଆମ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଣୁ ଯୋଜନା ସହିତ ସମତୁଲ । ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ଉପଭୋକ୍ତା ବିଶେଷ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯୋଜନାରେ ଶ୍ରୀ ରସିକ ଭୋଇଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ଏକର ପରିମିତ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ । ସେଥିରୁ ସେ ଲଙ୍କା, ପିଆଜ, ବାଇଗଣ ଚାଷକରି ଉପାର୍ଜିତ ଅର୍ଥରେ ୨୨.୦ ଏକର ପରିମିତ ଜାଗା କିଣି ପାରିଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପିଆଜ ଚାଷକରି, ଆୟ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସଂଗୃହିତ ପିଆଜ ଗୋଦାମରେ ରଖି ଅଭାବ ସମୟରେ ବିକ୍ରିକରି ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ଟ.୧୪,୦୦୦.୦୦ଙ୍କା ଲାଭ ପାଇଥାନ୍ତି । ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆମ୍ବ ବଗିଚାରେ ମାଠିଆ ଜଳସେଚନ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ଏଥିରେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ତୃତୀୟ ବର୍ଷରେ ଟ.୧୫,୦୦୦.୦୦ଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ଉପୋରକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରର କର୍ମୀମାନେ (ଯଥା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆନିମେଟରଙ୍କ ସମତୁଲ୍ୟ) ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ହିସାବ ବିଦ୍ୟାରେ ପାରଙ୍ଗମ ଲାଭ କରିଥିବାରୁ ସେମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଉପରେ ଏଥିପାଇଁ ନିର୍ଭର କରୁନାହାଁନ୍ତି । ଆମଦଳ ବାଦିବାହାଲର ଗ୍ରାମ ବିକାଶ ଯୋଜନାକୁ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।

ଆମ୍ଭେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲୁ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି କି ସମସ୍ତ ଭ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ପବିତ୍ରତାର ଉନ୍ନତିକରଣ ତଥା କମିଟିର ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ଯୋଗୁଁ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ନମୁନା ଜଣାପଡୁଥିଲା । ମୁଁ ଗତ ଦଶନ୍ଧିରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସମୟରେ ଏହିଭଳି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଦର୍ଶନ କରିନଥିଲି । ପିପିଲିପାଲି – ବାଦିବାହାଲ ଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଛି, ସେହିପରିଭାବେ ମୁଁ ଆସନ୍ତା ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରାଇବା ପାଇଁ ବଦ୍ଧପରିକର ।

ବିରଞ୍ଚିନାରାୟଣ ପ୍ରଧାନ
ବନ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଅନୁଗୋଳ ବନଖଣ୍ଡ

ପରିଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ : ଅଁଳାପାଲି ଓ ବିଞ୍ଚାନପାଲି, ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମ, ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା

ତା.୨୮.୧୦.୦୭ରିଖରେ ଆମକ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ ଅଁଳାପାଲି ଏବଂ ବିଞ୍ଚାନପାଲି ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲା । ରାତ୍ରସାରା ଯାତ୍ରା କରି ତା.୨୯.୧୦.୦୭ରିଖ ଦିନ ଅତି ସକାଳରେ ସୋହେଲାରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସକାଳ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ସୋହେଲା ସ୍ଥିତ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଫିସ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସେଠାରେ ଜିଲ୍ଲା ନୋଡ଼ାଲ ଅଫିସର, ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଲେଙ୍କା ଆମଦଳକୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀ ଲେଙ୍କା ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଭିମୁଖ୍ୟ ଉପରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ଦେଇଥିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ମାଟିର ଜଳସ୍ତରର ଉନ୍ନତି ହିଁ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କଲେ ।

ଏହାପରେ ଅଁଳାପାଲି ଏବଂ ବିଞ୍ଚାନପାଲି ଗ୍ରାମର 'ମା କଂଶ୍ରୀ ଗୋସେଇଁ' ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ, ପୋଖରୀ ଖନନ, ଗାଧୁଆ ଘାଟ ନିର୍ମାଣ, ଚରା ଉତ୍ପାଦନ, ମାଛଚାଷ, କୃଷିବନ୍ଧ, କମ୍ପୋଷ୍ଟ ଖତ, କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ, ଛେଳି ଚାଷ, ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ, ଗ୍ରାମଠାରୁ ସ୍କୁଲ ଏବଂ ପୋଖରୀକୁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବିଷୟରେ କାନ୍ଥଲେଖା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ଚାଲିଚାଲି ପରିଦର୍ଶନ କଲେ । ସାଧୁତା ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ପାଇଁ କାନ୍ଥରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମସ୍ତ ବିବରଣୀ ବିଶଦ ଭାବରେ ଲେଖାଯାଇଅଛି । ଚାଷ ଜମିର ଆକାର ନେଇ ଛୋଟ ଛୋଟ ପୋଖରୀ ଖନନ କରାଯାଇଅଛି, ଯାହାକି ମରୁଡ଼ି ସମୟରେ ଚାଷକୁ ମରୁଡ଼ି ଚାପରୁ ରକ୍ଷା କରୁଅଛି, ତଥା ୨ୟ ଥର ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଜମିରେ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରୁଅଛି ।

ଏହାପରେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନେ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପଭୋକ୍ତା ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତି ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମର ଦୁଇଗୋଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠିକୁ ଋଣ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି, ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ଏକ ଚାଉଳ ପ୍ରକିୟା କରଣ ସଂଗଠନ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବିକା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗରୀବ ଲୋକଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଯଥା ଛୋଟ ବ୍ୟବସାୟ, ଜଳଖିଆ ଦୋକାନ, ଲୁଗାବୁଣା, କଦଳୀ ଚାଷ ଇତ୍ୟାଦି ରୋଜଗାର ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଗରୀବ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଅଛି ବୋଲି ଉପଲବ୍ଧି କରାଯାଇଅଛି ।

ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟବୃନ୍ଦ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ତରଫରୁ ନିଜ ନିଜ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଆଗଲେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗଲର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ସହ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।

ସୁଶ୍ରୀ ନିବେଦିତା ଦାସ, ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳପତି
କ୍ଷେତ୍ରପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ କଣିହାଁ, ଅନୁଗୋଳ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ପରିଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ : ଆଡ଼େନ୍ ଡୁଙ୍ଗୁରୀ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ, ଆଗଲପୁର ବ୍ଲକ୍, ବଲାଙ୍ଗୀର

ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ସହାୟତାରେ ଆଡ଼େନ୍ ଡୁଙ୍ଗୁରୀ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ତଥା ସେମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି, ସେହି ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାମରେ ଏକ ସୂଚନାକେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଫଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଇବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନରେ ଚାକିରୀ କରିବା ଓ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମ ପାଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ତା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କୃଷିସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ କୃଷିସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପୁସ୍ତକ ମାନ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି ହେଉଅଛି । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ସୁଯୋଗ ଦେବା ଫଳରେ ଗ୍ରାମବାସୀ ମାନେ ଜ୍ୱର, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଇତ୍ୟାଦି ଛୋଟ ଛୋଟ ରୋଗର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ଦୂରସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ଦରକାର ପଡୁନାହିଁ ।

ଗରିବ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବିକା ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଅଛି । ଉକ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଶସ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଅଛି । ଧାନ ଅମଳ ସମୟରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଧାନ କ୍ରୟକରି ରଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଭାବ ସମୟରେ ଧାନ ବିକ୍ରୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଜଳଛାୟା ମିସନ୍ ତରଫରୁ ଋଣ ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଜଳଛାୟା ମିସନ୍‌ର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ଗରିବ ବିଧବାକୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଏକ ସିଲେଇ ମେସିନ ଦିଆଯାଇଅଛି । ସେହି ବିଧବା ଉକ୍ତ ସିଲେଇମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ରୋଜଗାର କରି ନିଜର ଗୁଜରାଣ ମେଣ୍ଟାଇବା ସହିତ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିଛି ବଳକା ପଇସାରେ ନିଜ ଘର ମରାମତି କରିପାରିଛି । ହିତାଧିକାରୀ ବିଧବା ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ନିଜର ସଫଳତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ପରି ଯୋଜନା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ତରଫରୁ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବିକାର ଉନ୍ନତି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗଲର ମଧ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ ବୋଲି ସମସ୍ତ ସଭ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।

ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର ଢୁଙ୍ଗ୍ରୁ
ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳପତି, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର କ୍ଷେତ୍ରପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍,
ରାଉରକେଲା ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ପରିଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ : 'ମା ଫୁଲମତୀ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ', କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା

ରାଉରକେଲା ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟର ଦଶଗୋଟି ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ୧୮ ଜଣ ସଭ୍ୟ, ଦୁଇଜଣ ବନ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ତିନିଜଣ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ସେବକ, ଜଣେ ବନପାଳ ଏବଂ ଦୁଇଜଣ ଅଣସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳର ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା କେସିଙ୍ଗା ବ୍ଲକର ପାଣ୍ଡିକୁଡ଼ି ଗ୍ରାମରେ ତା.୧୬.୧୧.୦୭ରିଖ ପୂର୍ବାହ୍ନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମା ଫୁଲମତୀ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିକାଶ ରଞ୍ଜନ କର ଦଳର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କଲେ । ତତ୍‌ପରେ ସେ ପାଣ୍ଡିକୁଡ଼ି ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ଜରିଆରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋକପାତ କଲେ । ପରିଦର୍ଶନ ଦଳରେ ଯାଇଥିବା ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଭାପତିଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗମୂଳକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାରଣା, ଅଣୁଯୋଜନା ପ୍ରଭୃତି ଓ ଗ୍ରାମରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜିବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା, ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ, ଛେଳିପାଳନ, ଚାଉଳ ବ୍ୟବସାୟ, ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ କିରୋସିନି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଉଟି ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ପରିଦର୍ଶନ ଦଳର ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରାଥମିକ ସହଭାଗୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଉପାର୍ଜନ ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଗଠନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କଲେ । ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଆଲୋଚନା ପରେ ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ ସାଧାରଣ ଆଗ୍ରହୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିବା ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ ପୋଖରୀ, କପାଚାଷ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ କରି ସେମାନେ ପାଉଥିବା ଲାଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କଲେ । ତତ୍‌ପରେ ପରିଦର୍ଶନ ଦଳ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, କୂପ ଓ ନଳକୂପ ନିକଟରେ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ନାନାଗାର, ମହିଳା ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଉପାର୍ଜନ ବୃଦ୍ଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, କିରୋସିନି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ, ଚାଉଳ ବ୍ୟବସାୟ, ଛେଳି ପାଳନ ଓ ପରେ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମି ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଚାଷକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜମିରେ ହିଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଦର୍ଶନ କଲେ । ସର୍ବଶେଷରେ ପରିଦର୍ଶନକାରୀ ସଭ୍ୟମାନେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିକାଶ ରଞ୍ଜନ କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହମୋଚନ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ସାହୁ ଏବଂ ଶରତ କୁମାର ମାଝୀ
ବନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ବାଲିଗୁଡ଼ା ଖଣ୍ଡିୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ପରିଦର୍ଶନ ସ୍ଥାନ : ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ମା କଣ୍ଠାଗୋସାଇଁ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ

୨୧ ଜଣ ବନସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟ, ୨ ଜଣ ବନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଅଧିକାରୀ, ୨ ଜଣ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ସେବକ ଓ ଜଣେ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳପତିଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଦଳ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୋହେଲା ବ୍ଲକର ଅଁଳାପାଲି ଓ ବିଧାନପାଲି ଗ୍ରାମଦ୍ୱୟକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦଳ ତା.୦୧.୧୧.୦୭ରିଖ ଦିନ ବାଲିଗୁଡ଼ାରୁ ବାହାରି ତା.୦୨.୧୧.୦୭ରିଖ ସକାଳେ ସୋହେଲା ଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ଯିବା ସମୟରେ କନ୍ଧମାଳ, ବଉଦ ଏବଂ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ପାହାଡ଼ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ଆଲୋଚନା କଲେ । ସେମାନେ ବଉଦ ଓ ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ବୃକ୍ଷହୀନ ଟାଙ୍ଗରା ଓ ଲଣ୍ଡା ପାହାଡ଼ ଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ କନ୍ଧମାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ରହିଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରାଜିକୁ ଲୋକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସୁରକ୍ଷା କରିବାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ବୋଲି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ । ତା ନହେଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବେ ।

ସୋହେଲା ଠାରେ ଶ୍ରୀ ଶଶାଙ୍କ ଲେଙ୍କା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ କଣ୍ଠାଗୋସାଇଁ ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମକର୍ତ୍ତାବୃନ୍ଦ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ନିକଟସ୍ଥ ଅଁଳାପାଲି ଓ ବିଧାନପାଲି ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ବିଶଦ୍ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, ଦରିଦ୍ର ସୀମାରେଖାତଳେ ରହିଥିବା ଗରୀବ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା, ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ସୁବିନିଯୋଗ କରିବା, ଜୀବ ଓ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ବିକାଶ କରିବା, ସମାନ ଇଚ୍ଛାଭିତ୍ତିକ ଦଳ ଗଠନ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗଠନ ଏବଂ ଜଳ, ଜମି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ କରିବା । ସେମାନେ ଅଁଳାପାଲି ଓ ବିଧାନପାଲି ଗ୍ରାମର ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟକୃତ ଛୋଟ ଜଙ୍ଗଲ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ଏହା ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷା କରାଯାଉଅଛି । ଏଥିରେ ଗାଈ, ଛେଳି ନଖାଉ ଥିବା ଗ୍ଲାରିସିଡ଼ିଆଗଛ, ରାସ୍ତା ନିକଟରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ଉକ୍ତ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ରାକୃତି ଗାତ ସହିତ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚାରୋଟି ଗାତ କରାଯାଇଅଛି ଯାହାକି ବର୍ଷା ସମୟରେ ବର୍ଷାଜଳ ଧରିରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଜଣେ ଗରୀବ ଗ୍ରାମବାସୀ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଦୋକାନ କରି ପରିବାର ପୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ନିକଟରେ ଗ୍ରାମର ଦଳେ ଲୋକ ସମୂହ ଇଚ୍ଛାଭିତ୍ତିକ ଦଳ ଋଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଷ୍ଠିଗତ ମାଛଚାଷ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏଥିରେ ମାଛ ବାହନ ଚାଷ କରି ଯାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ କରି ଅନ୍ୟଲୋକଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗତ ତିନିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟୁନ ବାର୍ଷିକ ୩୩୦୦୦/-ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଅନ୍ୟପାର୍ଶ୍ୱରେ ପନିପରିବା ଚାଷ ସହିତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଆମ୍ବବୃକ୍ଷ ମିଶ୍ରିତ ଚାଷ କରାଯାଇଅଛି । ପୋକ ଓ ରୋଗ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ଲାଗି ଉପଭୋକ୍ତାମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ କିସମର ପରିବା ବଦଳାଇ ଚାଷ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏଥିରେ ରସାୟନିକ ସାର ଓ ରସାୟନିକ କୀଟନାଶକ ବଦଳରେ ଜୈବସାର ଓ ଜୈବ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଏହି ଜୈବ କୀଟନାଶକ ସେମାନେ ନିଜେ ତିଆରି କରନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ୨ ଲି. ଗୋମୂତ୍ର, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଗାଈ ଗୋବର, ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ ଏବଂ କିଛି ନିମ୍ବ, କରଞ୍ଜ ଓ ଅରଖପତ୍ର ଏଥିସହିତ ମିଶାଇ ଗୋଟିଏ ମାଟି ପାତ୍ରରେ ୭ଦିନ ଯାଏ ପୋତ କରାଯାଏ । ଏଥିରୁ ସଂଗୃହିତ ରସରେ ଜମିର ଆୟତନ ଅନୁଯାୟୀ ପାଣିମିଶାଇ ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଏହା ଏକ ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପିଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଠାରେ ବର୍ଷାଜଳର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଉଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଚାଷଜମିଗୁଡ଼ିକର ଉପର ଭାଗରେ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ୫' x ୫' x ୫' ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଗାତ କରାଯାଇଅଛି । ଉକ୍ତ ଗାତରେ ବର୍ଷାଜଳ ସଞ୍ଚୟ କରାଯାଇ ବର୍ଷା ଅଭାବ ସମୟରେ ଧାନ ବିଲରେ ଓ ପନିପରିବା ଚାଷ ଜମିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଅଛି ।

ମୁଁ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ମାଝୀ ପୋଡ଼ଗଣୀଲ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭାପତି ଏବଂ ମୋ ସହିତ କାଶୀପୁର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର ୧୪ ଜଣ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭାପତି, ଜଣେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବନ ସେବକ, ଜଣେ ବନପାଳ ଓ ଜଣେ ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଦଳପତି ଗତ ୦୫.୧୧.୦୭ ତାରିଖ ଦିନ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ବେଲପଡ଼ା ବ୍ଲକର ବୁଦାମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ସେଠାରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ସଙ୍କର ଜାତୀୟ ମକା ଚାଷ ହୋଇଥିବା ଚାଷଜମିକୁ ନେଇଥିଲେ । ଜଳଛାୟା ତରଫରୁ ୧୦ ଜଣ ଚାଷିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକ ଏକର ଜମିରେ ୫ କେ.ଜି. ମକା ବିହନ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଚାଷ କରିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୮୦୦ ରୁ ୯୦୦ ଟଙ୍କା ଏକର ପିଛା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅମଳରେ ପ୍ରାୟ ୧୨ ରୁ ୧୫ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ମକା ମଞ୍ଜି ଏକ ଏକରରେ ଅମଳ କରାହେଉଥିବା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ୩ ଟି ମକା ଓ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମକା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ମକା ତୁଳନାରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ଏକ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ମକା ମଞ୍ଜିର ଦାମ୍ ପ୍ରାୟ ୬୦୦ ରୁ ୭୦୦ ଟଙ୍କା ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ମୋଟ ରେ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ୭୦୦୦ ରୁ ୮୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏକ ଏକରରୁ ପାଇଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ନିଜ ଗ୍ରାମ ପୋଡ଼ଗଣୀଲରେ ଏକର ପିଛା ୫ କେ.ଜି. ବିହନ ଲଗାଇ ଆମର ପ୍ରାୟ ୭୦୦ ରୁ ୮୦୦ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । ଆମ ଜମିରେ ଥିବା ମକା ସେଠାର ମକା ଠାରୁ ଛୋଟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ଗୋଟିଏ ମକା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କମ୍ ଗଛରେ ୨ଟି ମକା ହୋଇଥାଏ । ଆମ ଚାଷରେ ୫ ରୁ ୬ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍ ମଞ୍ଜି ଏକର ପିଛା ଅମଳ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ରୁ ୩୫୦୦ ଟଙ୍କା ଚାଷି ପାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ମୁଁ ସେହି ଉନ୍ନତ ଧରଣର ମକା ଚାଷର ଏକ ମକା ଆଣିଅଛି ଏହିକି ଯେ ମୁଁ ସେହି ବିହନ ଆମ ଜମିରେ ଚାଷକରି ସେମାନଙ୍କ ପରି ଅଧିକ ଅମଳ କରି ଲାଭବାନ ହେବି ।

ଗୋପାଳ ମାଝୀ
ସଭାପତି, ପୋଡ଼ଗଣୀଲ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି

ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟ - ଲାମଟାପୁଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ କୋରାପୁଟ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା କର୍ଲାପିଟା ଗ୍ରାମ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ସଭ୍ୟମାନେ ଜଳଛାୟା କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଜଳଛାୟା କମିଟିରେ ଗ୍ରାମର ସରପଞ୍ଚ ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ସଭାର ତାରିଖ ସ୍ଥିର ହୁଏ ଏବଂ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଏ । ଥରେ ସଭାର ତାରିଖ ସ୍ଥିର ହେବା ପରେ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟରେ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଏ । ପରିଦର୍ଶନ ଦଳର ସଭ୍ୟମାନେ ଗ୍ରାମବାସୀ ମାନଙ୍କର ପ୍ରତି ମାସରେ ଥରେ ହେଉଥିବା ସ୍ୱଚ୍ଛତା ସଭା ଉପରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ସଭାରେ ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ହିସାବ ପର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଦୂର କରନ୍ତି । ସମିତି ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥର ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ, ଉର୍ପାଜନକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଠିକ୍ ସମୟରେ ପୁନଃପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତି ଏବଂ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ପଥପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।

ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟ, ତାଳଚେର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍, ଅନୁଗୋଳ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍

ତାଳଚେର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବନସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ସଭ୍ୟମାନେ ନୂଆପଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର 'ଲାରକି' ଗ୍ରାମକୁ ଗସ୍ତ କରି ଗ୍ରାମରେ ଥିବା 'ପାର୍ବତୀ ମହିଳା ମଣ୍ଡଳ' ନାମକ ଏକ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମିଶିଥିଲେ । ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ସହାୟତାରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମିଶ୍ରିତ କୃଷି ଜାତୀୟ ଯଥା ବାଦାମ ସହିତ ବିରି, ହରଡ଼ ସହିତ ମୁଗ ଚାଷ କିପରି ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ କରାଯାଇଅଛି ତାହା ବୁଲିକରି ଦେଖିଥିଲେ । ଏହା ସହିତ ପୋଖରୀ ଖନନ କରାଯାଇ ମାଛ ଚାଷ କରାଯାଇଅଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଜଙ୍ଗଲ ଜାତୀୟ ଜାଳକାଠ, ଦାମୀକାଠ ଯଥା ସାଗୁଆନ, କାଜୁ ଓ ତାଳଗଛ ମାନ ରୋପଣ କରିଛନ୍ତି । ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚତା ଅନୁସାରେ ମାଟିର ସ୍ତର ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ଛୋଟ ଛୋଟ ନାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାନ୍ଧିବା ଏବଂ ଆଡ଼ିବନ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରି ଜଳସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ସହ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଚାଷ କରିବା ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରିଛି ବୋଲି ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଅଛି ।

ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ୱାରା ସୁପରିଚାଳିତ ଏକ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ :

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ମଣିଗାଁ ଗ୍ରାମର ବୀଣାପାଣୀ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଭାପତି ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିମା ଭୋଇ କହନ୍ତି ଯେ, ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଧିନରେ ଛେଳିଚାଷ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଉପୁନ୍ନ ଲାଭ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା ରଖୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ ଟ.୨୦୦୦.୦୦ ଋଣ ହିସାବରେ ପାଇଥିଲେ । ଏହି ଋଣ ପରିଶୋଧ କରି ଛେଳିଚାଷ ପାଇଁ ପୁଣି ଟ.୧୫,୦୦୦.୦୦ ଋଣ ପାଇଥିଲେ । ଟ.୧୫,୦୦୦.୦୦ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରି ବ୍ୟବସାୟ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଟ.୩୦,୦୦୦.୦୦ ଋଣ ନେଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ୧୨ ଜଣ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । କୌଣସି ସଭ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସୁଧ ଦେଇ ଟଙ୍କା ନେଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଉଦ୍ବୃତ୍ତ ଲାଭକୁ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ନେବା ବଦଳରେ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା କରୁଛନ୍ତି ।

ଗୁଣପୁର ଓ କଲ୍ୟାଣ ସିଂହପୁର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ (ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା, ଗ୍ରାମ ମାଲମୁଣ୍ଡା)

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜଳ, ଜମି, ଜଙ୍ଗଲ, ଜନ୍ତୁ ଓ ଜନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବଳର ବିକାଶକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସମିତି ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦକୁ ସଠିକ ଉପଯୋଗ କରିଛି । ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ସୁଯୋଗ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମର ୯୭ ପରିବାରକୁ ଅନାଦେୟ ହିସାବରେ ଟ୯୦୦୦ଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ, ଛେଳି ପାଳନ, ମାଛ ଚାଷ, ସିଲାଇ କାର୍ଯ୍ୟ, ରିକ୍ସା ଚଲାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ, ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ବ୍ୟବସାୟ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କର ବଞ୍ଚିବାର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ।

ସମିତି ୭ ଗୋଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳକୁ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଟ୨୦୦୦୦ଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚବର୍ଗ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଉନ୍ନତି ପାଣ୍ଠି ହିସାବରେ ଟ୧୭୦୦୦୦ଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ପରେ ମଧ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ମୁକାବିଲା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜରୁରୀ କାଳୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି ପାଣ୍ଠିରୁ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ କମିଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମକୁ ଜଳଯୋଗାଣ ଓ ଜଳ ସେଚନ ପାଇଁ "ସ୍ୱଚ୍ଛ ଧାରା" ଭଳି ଏକ ସ୍ୱାଗତ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ଏହିପରି ଭାବରେ କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା ଏବଂ ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ସହାୟକ ହେବ ।

ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ମାଲମୁଣ୍ଡା ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସଭାଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଛନ୍ତି । ଜଳଛାୟା କମିଟି ଉନ୍ନତି ପାଣ୍ଠି ବା କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଆଜି ଟ୧୭୦୦୦୦ଙ୍କା କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନାରୀମାନଙ୍କର ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଆୟବ୍ୟୟର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ରକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି । କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠିରୁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ଜରୁରୀକାଳୀନ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରାଯାଉଛି । ଜଳଛାୟା ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୟ ସୀମା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ଯୋଜନାକୁ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି ।

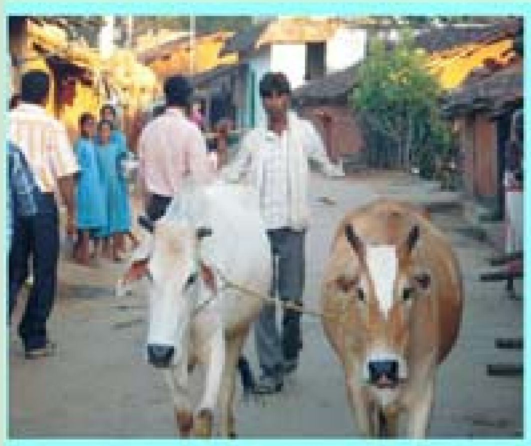

କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନର ପରିଣାମ :

ଭ୍ରମଣକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା କୃଷି ଓ ଅଣ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମବେତର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲେ । ଭ୍ରମଣକାରୀ ଦଳର ଅଧିକାଂଶଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଭ୍ରମଣ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଭଲ ଅଭିଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ସଭ୍ୟମାନେ ଅନେକ ବିଷୟ ଶିକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଯାହା ବାସ୍ତବରେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆଭିମୁଖ୍ୟରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗେଇ ନେବ ଏବଂ ଅଣୁଯୋଜନାରେ ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସଠିକ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିରୂପଣ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳତା ଆଣିହେବ ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରକଳ୍ପର କେତୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପତିତ ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର   ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତି ବୃକ୍ଷରୋପଣ   ଗୋଷ୍ଠୀ/ଜନଜାତି ଉନ୍ନୟନ   ଜୈବବିବିଧତା ପରିଚାଳନା

ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣ

ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ନିରାକରଣରେ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ଭୂମିକା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାରେ ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍ ଓ କାଜୁରିନା ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର/ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସମିତିର ଗଭର୍ଣ୍ଣିଂ ବଡ଼ିର ମେ, ୨୦୦୭ ସଭାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ତଦାନୁଯାୟୀ ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଭଦ୍ରକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହାୟତା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍/କାଜୁରିନା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରାମ୍ୟସଭା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ସଂଗଠନ ଜରିଆରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମବେତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ଭେ ଜରିଆରେ ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଜାଳେଣି ଏବଂ ଗୋଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଏବଂ ଓମ୍‌ଫେଡ୍ ସହାୟତାରେ କ୍ଷୀର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବ । ଦୁଇଟି ବନଖଣ୍ଡର ଚାରୋଟି ସ୍ଥାନରେ ୩୧୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ଜୁଆର ଅପହଞ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ସମୁଦ୍ର ଜଳ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ମାଛକଣ୍ଟା କେନାଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ । ମ୍ୟାନ୍‌ଗ୍ରୁଭ୍ ବୃକ୍ଷରୋପଣର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଭୟ ଭୌତିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବାଡ଼ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ । ଜୀବନ୍ତ ବାଡ଼ ପ୍ରଚଳନ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ବାଡ଼କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ ।

ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ୧୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ କାଜୁରିନା ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରାଯିବା ସହିତ ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । କାଜୁରିନା ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଗ୍ରାମ୍ୟବନ ସେବକ, ବନପାଳ ଏବଂ ବନରକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସହାୟତାରେ ଦୁଇ ଦିନିଆ ପୁନଃନବୀକରଣ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା

ନିପନ୍ କୋଇ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଜାପାନ (ଅଗ୍ରଣୀ ବ୍ୟବସାୟିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ), ଆର୍ନ୍ତଜାତିକ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଲିମିଟେଡ୍, ୟୁନାଇଟେଡ୍ କିଙ୍ଗ୍‌ଡ଼ମ ଏବଂ ସୂତ୍ର କନ୍‌ସଲ୍‌ଟାଣ୍ଟ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭାରତ କୁ ନେଇ ଗଠିତ ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ତା.୧୩.୧୨.୨୦୦୭ରିଖରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଜାତୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତା

୧. ଶ୍ରୀ ମାଧବ ଗୋଗାଟେ, ଦଳପତି/ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ବିଶେଷଜ୍ଞ
୨. ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ବିଶେଷଜ୍ଞ
୩. ଶ୍ରୀ ରଂଜନ ମଲ୍ଲିକ, ଜି.ଆଇ.ଏସ୍ ବିଶେଷଜ୍ଞ
୪. ଶ୍ରୀ ସଲ୍ଲଭ ଭରଦ୍ୱାଜ, କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୂପଣ ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବିଶେଷଜ୍ଞ
୫. ଶ୍ରୀ ପ୍ରଣବ ଚୌଧୁରୀ, ଜୀବନ ଧାରଣ ଉନ୍ନୟନ ବିଶେଷଜ୍ଞ

ଆର୍ନ୍ତଜାତୀୟ ପରାମର୍ଶଦାତା

୧. ଶ୍ରୀ ଚିନିଚିରୋ ସୁଜୀ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ବିଶେଷଜ୍ଞ
୨. ଶ୍ରୀ ଟୋମାହିତୋ ସିବାୟାମା, କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୂପଣ ଓ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବିଶେଷଜ୍ଞ

ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ୧୦ଜଣ କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ ସ୍ତରରେ ଅନୁଗୁଳ, ଭଦ୍ରକ, ଦେଓଗଡ଼, ଜୟପୁର, କେଉଁଝର, କୋରାପୁଟ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି, ଫୁଲବାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ରାଉରକେଲା ଠାରେ ନିୟୋଜନ କରିବେ ।

ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (PMU), ଖଣ୍ଡୀୟ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (DMU), କ୍ଷେତ୍ର ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (FMU) କୁ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହ ରାଜ୍ୟ, ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆର୍ନ୍ତଜାତୀୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ପରିଦର୍ଶନ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବ ।

ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ସହିତ ପ୍ରଥମ ଆଲୋଚନା ସଭା ତା.୦୨.୦୧.୦୮ରିଖ ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍, ରାଜ୍ୟ ବନ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ଘାଟିକିଆରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆଲୋଚନା ସଭାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି ସହିତ ପରାମର୍ଶ ସେବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ପନ୍ଥା ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପର ନୂତନ କର୍ମକର୍ତ୍ତା

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍‌ରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସ୍ୱାଇଁ, ଭା.ବ.ସେ. (SFS, 1987) ବନ ସଂରକ୍ଷକ ପଦବୀକୁ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇ ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ତା.୦୯.୧୦.୦୭ରିଖ ରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଦେବୀଦତ୍ତ ବିଶ୍ୱାଳ, ଭା.ବ.ସେ. (RR - 1988) ବନ ସଂରକ୍ଷକ ପଦବୀକୁ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇ ଯୁଗ୍ମ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ତା.୨୬.୧୦.୦୭ରିଖ ରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଏ.ସି. ଦିନାକର, ଭା.ବ.ସେ. (RR - 1989) ଉପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଭାବରେ ତା.୧୯.୧୨.୨୦୦୭ରିଖ ରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

କ୍ଷେତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ

୧. ଶ୍ରୀ ସୁଶୀଲ କୁମାର ପୋପଲି, ଭା.ବ.ସେ. (RR - 1982) ବନ ସଂରକ୍ଷକ ପଦବୀକୁ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇ ଅନୁଗୁଳ ବନ ମଣ୍ଡଳର ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଭାବରେ ତା.୨୪.୧୦.୨୦୦୭ରେ ଯୋଗ କଲେ ।

୨. ଶ୍ରୀ ରାମା ନାଗରାଜ ରେଡ୍ଡୀ, ଭା.ବ.ସେ (RR - 1982) ଶିମିଳିପାଳ ବ୍ୟାଘ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପର କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ବାରିପଦା ବନ ମଣ୍ଡଳର ବନ ସଂରକ୍ଷକ ଭାବରେ ତା.୦୭.୧୧.୨୦୦୭ରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

୩. ଶ୍ରୀ ମାନସ ରଞ୍ଜନ ଭଞ୍ଜ, ଭା.ବ.ସେ. (ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ କ୍ୟାଡ଼ରରୁ ଡେପୁଟେସନ୍‌ରେ) ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ବନଖଣ୍ଡର ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ତା.୧୮.୦୯.୨୦୦୭ରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବନସେବାରୁ ଭାରତୀୟ ବନସେବାକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ବନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଡେରାଡୁନରେ ତା.୦୬.୦୮.୨୦୦୭ରିଖ ରୁ ତା.୧୨.୧୦.୨୦୦୭ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇଣ୍ଡକସନ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇଥିଲେ ।

୧. ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ସେଠୀ, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, ବଣାଇଁ ବନଖଣ୍ଡ

୨. ଶ୍ରୀ ଅଭିଜିତ୍ କୁମାର ବେହେରା, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, କୋରାପୁଟ ବନଖଣ୍ଡ

୩. ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସେଠୀ, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ, ବାଲିଗୁଡ଼ା ବନଖଣ୍ଡ

ଅକଟୋବର ୧୦-୧୧, ୨୦୦୭ରେ ରାଜ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ବନ୍ୟ ସଂଘ, ଭାରତୀୟ ବନ ଶିକ୍ଷା ଓ ଗବେଷଣା ପରିଷଦ (ICFRE) ଏବଂ ବନ ପରିଚାଳନା ନିୟମ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଡେରାଡୁନ୍ ଠାରେ "ବନ ପରିଚାଳନାରେ ସଭ୍ୟ ସମାଜର ଭୂମିକା" ଉପରେ ଆୟୋଜିତ ଜାତୀୟ କର୍ମଶାଳାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ବଂଶଲ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କର୍ମଶାଳାକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନମୋନାରାୟଣ ମୀନା ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ ।

ଭାରତୀୟ ବନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଂସଲ୍ "ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା" ଶୀର୍ଷକ ଆଲୋଚନାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଭିନବ ପଦ୍ଧତି ସହିତ ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତିର ଆନୁଷ୍ଠାନିକରଣ ଉପରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତିକା ସଂକଳନ କରାଯାଇଛି ।

୧. ବନ ସଂରକ୍ଷଣ ସମିତି ପରିଚାଳନା ମାନୁଆଲ ।
୨. ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ ଲିଖିତ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ନୀତି ଓ ନିୟମ ।
୩. ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ମାନୁଆଲ ।
୪. ଅଣୁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁଗମକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବରଣୀ ।

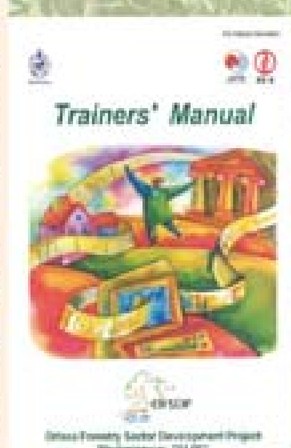

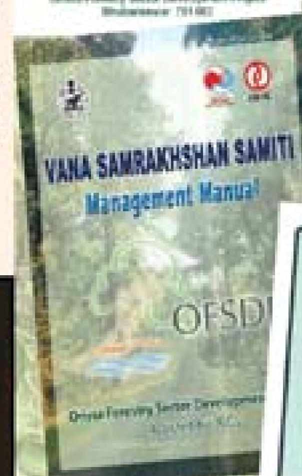

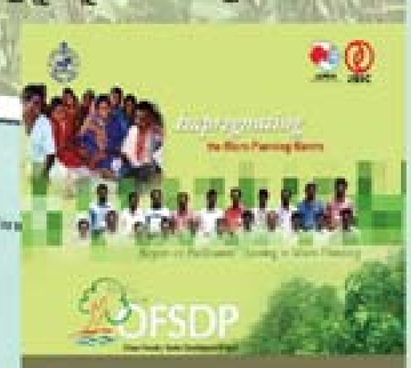

ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ସହାୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏହି ତ୍ରୈମାସିକ ସୂଚନାପତ୍ର ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ଉପରେ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବ ।

ମତାମତ / ପ୍ରସ୍ତାବଦେବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ : **ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ସାହୁ,** ଭା.ବ.ସେ., ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, E-mail : rnsahoo50@yahoo.com

ପ୍ରକାଶକ : ଓଡ଼ିଶା ବନାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସମିତି, ରାଜ୍ୟ ବନ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପରିସର, ଘାଟିକିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧ ୦୦୩
ଫୋନ : ୦୬୭୪-୨୩୮୪୦୧୬, ଫ୍ୟାକ୍ସ - ୦୬୭୪-୨୩୮୪୦୮୫, E-mail : webmail@ofsdp.org, http:\\www.ofsdp.org

ମୁଦ୍ରାକାର : **ଜ୍ୟୋତିଗ୍ରାଫିକ୍ସ,** ଫୋନ - ୦୬୭୪-୨୫୪୪୨୦୯, E-mail : jyotigraphics@gmail.com